

EVROPSKA UNIJA

EVROPSKI PARLAMENT

SVET

**Bruselj, 26. april 2018
(OR. en)**

2016/0381 (COD)

PE-CONS 4/18

**ENER 36
ENV 56
TRANS 46
ECOFIN 76
RECH 37
IA 34
CODEC 123**

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva: DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi
Direktive 2010/31/EU o energetske učinkovitosti stavb in Direktive
2012/27/EU o energetske učinkovitosti

DIREKTIVA (EU) 2018/...
EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne ...

**o spremembi Direktive 2010/31/EU o energetske učinkovitosti stavb
in Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti**

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 194(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom³,

¹ UL C 246, 28.7.2017, str. 48.

² UL C 342, 12.10.2017, str. 119.

³ Stališče Evropskega parlamenta z dne 17. aprila 2018 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija je zavezana razvoju trajnostnega, konkurenčnega, varnega in razogljičenega energetskega sistema. Energetska unija ter okvir energetske in podnebne politike do leta 2030 določata ambiciozne zaveze Unije za nadaljnje zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za vsaj 40 % do leta 2030 v primerjavi z letom 1990, povečanje deleža porabljene energije iz obnovljivih virov, prihranek energije v skladu z ambicijami, zastavljenimi na ravni Unije, ter izboljšanje evropske energetske varnosti, konkurenčnosti in trajnostnosti.
- (2) V pregledu zakonodajnih aktov Unije o energetske učinkovitosti, opravljenem leta 2016, so za uresničitev navedenih ciljev združeni ponovna ocena cilja Unije na področju energetske učinkovitosti za leto 2030, kot je bila zahtevana v sklepih Evropskega sveta leta 2014, pregled ključnih določb Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹ in Direktive 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta² ter okrepitev finančnega okvira, vključno z evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi (ESI) ter Evropskim skladom za strateške naložbe (EFSD), kar bo naposled privedlo do izboljšanja finančnih pogojev za naložbe v energetske učinkovitost na trgu.

¹ Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L 315, 14.11.2012, str. 1).

² Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetske učinkovitosti stavb (UL L 153, 18.6.2010, str. 13).

- (3) V skladu z Direktivo 2010/31/EU je morala Komisija pregled izvesti do 1. januarja 2017, in sicer glede na pridobljene izkušnje in dosežen napredek pri uporabi navedene direktive, in po potrebi pripraviti predloge.
- (4) Komisija je za pripravo na navedeni pregled sprejela vrsto ukrepov za zbiranje dokazov o tem, kako so države članice izvajale Direktivo 2010/31/EU, pri čemer se je osredotočila na to, kaj je delovalo in kaj bi lahko izboljšali.
- (5) Rezultat pregleda in ocena učinka Komisije sta pokazala, da je za okrepitev sedanjih določb Direktive 2010/31/EU potrebna vrsta sprememb, pa tudi poenostavitev nekaterih vidikov.

- (6) Unija se zavzema za razvoj trajnostnega, konkurenčnega, varnega in razogljičenega energetskega sistema do leta 2050. Da bi države članice in vlagatelji izpolnili ta cilj, bi bilo treba oblikovati ukrepe, s katerimi bi do leta 2050 dosegli dolgoročni cilj glede emisij toplogrednih plinov in razogljičenje stavbnega fonda, ki v Uniji ustvarja približno 36 % vseh emisij CO₂. Države članice bi si morale prizadevati za stroškovno učinkovito ravnovesje med razogljičenjem oskrbe z energijo in zmanjšanjem končne porabe energije. Države članice in vlagatelji zato potrebujejo jasno vizijo, ki ji bodo sledili pri svojih politikah in naložbenih odločitvah, vključno z okvirnimi nacionalnimi mejniki in ukrepi za energetske učinkovitost, da bi dosegli kratkoročne (leto 2030), srednjeročne (leto 2040) in dolgoročne (leto 2050) cilje. Ob upoštevanju teh ciljev in splošnih ambicij Unije glede energetske učinkovitosti je bistveno, da države članice opredelijo pričakovane rezultate svojih dolgoročnih strategij prenove in spremljajo razvoj z določitvijo nacionalnih indikatorjev napredka glede na nacionalne razmere in razvoj.
- (7) Pariški sporazum o podnebnih spremembah iz leta 2015, ki je bil sprejet v okviru 21. konference pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (COP 21), spodbuja prizadevanja Unije za razogljičenje njenega stavbnega fonda. Glede na to, da se skoraj 50 % končne porabe energije v Uniji porabi za ogrevanje in hlajenje, od tega 80 % v stavbah, je uresničitev energetske in podnebne cilje Unije povezana s prizadevanji Unije za prenovo njenega stavbnega fonda, v okviru katerih se daje prednost energetske učinkovitosti, izvaja načelo „energetska učinkovitost na prvem mestu“ in razmisli o uporabi obnovljivih virov energije.

- (8) Določbe o dolgoročnih strategijah prenove iz Direktive 2012/27/EU bi bilo treba prestaviti v Direktivo 2010/31/EU, kamor bolj sodijo. Države članice bi lahko v svojih dolgoročnih strategijah prenove obravnavale požarno varnost in tveganja, povezana z močno potresno dejavnostjo, ki vplivajo na prenove za izboljšanje energetske učinkovitosti in življenjsko dobo stavb.
- (9) Da se doseže visoko energetska učinkovit in razogljičen stavbni fond ter za zagotovitev, da dolgoročne strategije prenove prinesejo potreben napredek pri preobrazbi obstoječih stavb v skoraj nič-energijske stavbe, predvsem z večjim obsegom temeljitih prenov stavb, bi morale države članice določiti jasne smernice in načrtovati merljive, ciljno usmerjene ukrepe ter spodbujati enak dostop do financiranja, tudi za segmente nacionalnega stavbnega fonda z najslabšo energetska učinkovitostjo, za porabnike, ki se jih dotika energetska revščina, ter za socialna stanovanja in gospodinjstva, ki se soočajo z dilemami razdeljenih spodbud, pri tem pa upoštevati cenovno sprejemljivost. Da bi nadalje podprle potrebne izboljšave fonda njihovih nacionalnih najemniških stanovanj, bi morale države članice preučiti uvedbo ali nadaljnjo uporabo zahtev za določeno raven energetske učinkovitosti za nepremičnine, ki se oddajajo v najem, v skladu z energetskimi izkaznicami.

- (10) Ocena učinka, ki jo je izvedla Komisija, je pokazala, da bi bila za stroškovno učinkovito izpolnitev ambicij Unije glede energetske učinkovitosti letno potrebna 3-odstotna povprečna stopnja prenove. Glede na to, da se vsakič, ko se prihranek energije poveča za 1 %, uvoz plina zmanjša za 2,6 %, so jasne ambicije za prenovo obstoječega stavbnega fonda zelo pomembne. Prizadevanja za večjo energetske učinkovitost stavb bi zato dejavno prispevala k energetske neodvisnosti Unije, poleg tega pa bi lahko zelo spodbudila odpiranje novih delovnih mest v Uniji, zlasti v malih in srednjih podjetjih. Spričo tega bi morale države članice upoštevati potrebo po jasni povezavi med njihovimi dolgoročnimi strategijami prenove in zadevnimi pobudami, saj bi to spodbudilo razvoj spretnosti in znanj, pa tudi izobraževanje v gradbenem sektorju in sektorju energetske učinkovitosti.
- (11) Upoštevati bi bilo treba potrebo po zmanjšanju energetske revščine, in sicer v skladu z merili, ki jih opredelijo države članice. Države članice imajo pri načrtovanju nacionalnih ukrepov, ki bi prispevali k zmanjšanju energetske revščine, v svojih strategijah prenove pravico, da določijo tiste, za katere menijo, da so pomembni.
- (12) Države članice bi v svojih dolgoročnih strategijah prenove in pri načrtovanju delovanja in ukrepov lahko uporabile elemente, kot so sprožilne točke, in sicer trenutke v življenjskem ciklu stavbe, ki so na primer z vidika stroškovne učinkovitosti ali motenj primerni za izvedbo prenove za izboljšanje energetske učinkovitosti.

- (13) Smernice Svetovne zdravstvene organizacije iz leta 2009 določajo, da – kar zadeva kakovost zraka v zaprtih prostorih – učinkovitejše stavbe stanovalcem zagotavljajo višje ravni udobja in dobrega počutja ter izboljšujejo njihovo zdravje. Toplotni mostovi, neustrezna izolacija in nenačrtovani zračni tokovi lahko temperaturo površine znižajo pod temperaturo rosišča in povzročajo vlago. Zato je bistveno zagotoviti popolno in enotno izolacijo stavbe, vključno z balkoni, razporeditvijo oken, strehami, stenami, vrati in tlemi, posebno pozornost pa bi bilo treba nameniti preprečevanju, da bi temperatura na kateri koli notranji površini stavbe padla pod temperaturo rosišča.
- (14) Države članice bi morale podpirati izboljšave energetske učinkovitosti v obstoječih stavbah, ki prispevajo k doseganju zdravega okolja v zaprtih prostorih, vključno z odstranitvijo azbesta in drugih škodljivih snovi, preprečevanjem nezakonitega odstranjevanja škodljivih snovi ter spodbujanjem skladnosti z veljavnimi zakonodajnimi akti, kot sta direktivi 2009/148/ES¹ in (EU) 2016/2284² Evropskega parlamenta in Sveta.

¹ Direktiva 2009/148/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o varstvu delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti azbestu pri delu (UL L 330, 16.12.2009, str. 28).

² Direktiva (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka, spremembi Direktive 2003/35/ES in razveljavitvi Direktive 2001/81/ES (UL L 344, 17.12.2016, str. 1).

- (15) Pomembno je zagotoviti, da se ukrepi za izboljšanje energetske učinkovitosti stavb ne osredotočijo zgolj na ovoj stavbe, temveč vključijo vse ustrezne elemente in tehnične sisteme v stavbi, kot so pasivni elementi, ki prispevajo k pasivnim tehnikam, katerih namen je zmanjšati potrebe po energiji za ogrevanje ali hlajenje, porabo energije za razsvetljavo in za prezračevanje ter tako izboljšati toplotno in vizualno udobje.
- (16) Finančni mehanizmi, spodbude in mobilizacija finančnih institucij za prenove za izboljšanje energetske učinkovitosti stavb bi morali biti v središču nacionalnih dolgoročnih strategij prenove, države članice pa bi jih morale dejavno spodbujati. Taki ukrepi bi morali vključevati spodbujanje energetske učinkovitih hipotek za certificirane energetske učinkovite prenove stavb, spodbujanje naložb v energetske učinkovite stavbni fond za javne organe, na primer z javno-zasebnimi partnerstvi ali z opcijskimi pogodbami za zagotavljanje prihranka energije, zmanjševanje občutka tveganosti naložb, zagotavljanje dostopnih in preglednih svetovalnih orodij in instrumentov pomoči, kot so točke „vse na enem mestu“, s katerimi se zagotavljajo celostne storitve energetske prenove, ter izvajanje drugih ukrepov in spodbud, denimo tistih iz pobude Komisije za pametno financiranje pametnih stavb.
- (17) Rešitve, ki temeljijo na naravi, kot so dobro načrtovano ulično rastlinje, ozelenjene strehe in zidovi, ki stavbam zagotavljajo izolacijo in senco, prispevajo k zmanjšanju povpraševanja po energiji, saj omejujejo potrebo po ogrevanju in hlajenju ter izboljšujejo energetske učinkovitost stavbe.

- (18) Spodbujati bi bilo treba raziskave, ki bi pripeljale do novih rešitev, in preskušanje teh rešitev za izboljšanje energetske učinkovitosti zgodovinskih stavb in lokacij, obenem pa zaščititi in ohraniti kulturno dediščino.
- (19) Države članice bi morale pri novih stavbah in pri stavbah v postopku večje prenove spodbujati visoko učinkovite alternativne sisteme, če je to tehnično, funkcionalno in ekonomsko izvedljivo, hkrati pa se v skladu z nacionalnimi varnostnimi predpisi osredotočiti tudi na vprašanja zdravih notranjih klimatskih pogojev, požarne varnosti in tveganj, povezanih z močno potresno dejavnostjo.
- (20) Za izpolnitev ciljev politike energetske učinkovitosti stavb bi bilo treba izboljšati preglednost energetskih izkaznic z zagotavljanjem, da so vsi potrebni parametri za izračune – tako za potrebe certificiranja kot tudi za minimalne zahteve glede energetske učinkovitosti – določeni in se dosledno uporabljajo. Države članice bi morale sprejeti ustrezne ukrepe za zagotovitev, na primer, da bi bila za namene certificiranja in preverjanja skladnosti stavbe učinkovitost nameščenih, zamenjanih ali nadgrajenih tehničnih stavbnih sistemov, denimo za ogrevanje prostorov, klimatizacijo ali ogrevanje vode, ustrezno dokumentirana.
- (21) Treba bi bilo preučiti možnost namestitve naprav za samoregulacijo v obstoječe stavbe za ločeno uravnavanje temperature v vsakem prostoru ali, kjer je utemeljeno, v določeni ogrevani coni stavbne enote, kadar je to ekonomsko izvedljivo, na primer kadar bi strošek teh naprav znašal manj kot 10 % skupnih stroškov zamenjave kurilnih naprav.

- (22) Inovacije in nova tehnologija tudi omogočajo, da stavbe prispevajo k skupnemu razogljičenju gospodarstva, tudi prometnega sektorja. Stavbe se lahko na primer izkoristijo za razvoj infrastrukture, potrebne za pametno polnjenje električnih vozil, hkrati pa predstavljajo osnovo, na podlagi katere države članice uporabljajo avtomobilske baterije kot vir energije, če se za to odločijo.
- (23) Skupaj z vse večjim deležem električne energije iz obnovljivih virov električna vozila sproščajo manj emisij ogljika in prispevajo k boljši kakovosti zraka. Električna vozila so pomemben element prehoda na čisto energijo, ki temelji na ukrepih za energetske učinkovitost, alternativnih gorivih, energiji iz obnovljivih virov in inovativnih rešitvah za upravljanje energetske prožnosti. Gradbeni predpisi lahko postanejo učinkovito sredstvo za uvedbo ciljno usmerjenih zahtev v podporo nameščanju infrastrukture za polnjenje električnih vozil na parkiriščih stanovanjskih in nestanovanjskih stavb. Države članice bi morale določiti ukrepe za poenostavitev nameščanja infrastrukture za polnjenje električnih vozil, da bi odpravili ovire, kot so razdeljene spodbude in upravni zapleti, s katerimi se soočajo posamezni lastniki, kadar želijo na svojem parkirnem mestu namestiti polnilno mesto.

- (24) Infrastruktura za napeljavo vodov nudi prave pogoje za hitro nameščanje polnilnih mest, če in kjer so potrebna. Države članice bi zato morale zagotoviti razvoj elektromobilnosti na uravnotežen in stroškovno učinkovit način. Zlasti kjer gre za večjo prenovo, povezano z električno infrastrukturo, bi tej morala slediti zadevna namestitvev infrastrukture za napeljavo vodov. Pri uresničevanju zahtev glede elektromobilnosti v nacionalni zakonodaji bi morale države članice ustrezno upoštevati morebitne raznolike okoliščine, kot so lastništvo stavb in parkirišč ob njih, javna parkirišča, ki jih upravljajo zasebni subjekti, in stavbe, ki so istočasno stanovanjske in nestanovanjske.
- (25) Z infrastrukturo, pripravljeno za uporabo, se bodo zmanjšali stroški namestitve polnilnih mest za posamezne lastnike in se bo zagotovilo, da imajo lastniki električnih vozil dostop do polnilnih mest. Z določitvijo zahtev glede elektromobilnosti na ravni Unije za predhodno opremljanje parkirnih mest in namestitvev polnilnih mest je mogoče učinkovito spodbujati uporabo električnih vozil v bližnji prihodnosti, obenem pa se v srednje- in dolgoročnem obdobju omogoča nadaljnji razvoj z nižjimi stroški.
- (26) Države članice bi morale pri določitvi zahtev za namestitvev najmanjšega števila polnilnih mest za nestanovanjske stavbe z več kot 20 parkirnimi mesti, ki naj bi veljale od leta 2025 naprej, upoštevati zadevne nacionalne, regionalne in lokalne razmere ter da se potrebe in okoliščine morda razlikujejo glede na območje, tipologijo gradnje, razvejanost javnega prevoza in druga ustrezna merila, da bi tako zagotovile sorazmerno in ustrezno nameščanje polnilnih mest.

- (27) Nekatera geografska območja, ki kažejo specifične ranljivosti, pa bi se lahko pri uresničevanju zahtev glede elektromobilnosti soočala s specifičnimi težavami. To bi lahko bile najbolj oddaljene regije v smislu člena 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) zaradi svoje oddaljenosti, otoške lege, majhnosti, težavne topografije in podnebja ter mikro izdvojeni sistemi, katerih električna omrežja bi morda bilo treba nadgraditi, da bi lahko bila kos porastu elektrifikacije lokalnega prometa. V takšnih primerih bi morale biti državam članicam dovoljeno, da ne uveljavijo zahtev glede elektromobilnosti. Ne glede na to odstopanje je lahko elektrifikacija prometa pomembno orodje za reševanje problematike kakovosti zraka ali zanesljivosti oskrbe, s katero se te regije in sistemi pogosto soočajo.
- (28) Države članice bi morale pri uveljavljanju zahtev glede infrastrukture za elektromobilnost iz sprememb Direktive 2013/31/EU, kot so določene v tej direktivi, preučiti potrebo po celostnem in skladnem urbanističnem načrtovanju, pa tudi po spodbujanju alternativnih, varnih in trajnostnih načinov prevoza ter podporne infrastrukture, na primer z namensko parkirno infrastrukturo za električna kolesa in za vozila oseb z omejeno mobilnostjo.

- (29) Načrti enotnega digitalnega trga in energetske unije bi se morali uskladiti in bi morali služiti skupnim ciljem. Digitalizacija energetskega sistema hitro spreminja področje energetike, od vključevanja obnovljivih virov energije do pametnih omrežij in stavb, pripravljenih na pametne sisteme. Da bi digitalizirali gradbeni sektor, so cilji povezljivosti Unije in njene ambicije za uvedbo visoko zmogljivih komunikacijskih omrežij pomembni za pametne domove in dobro povezane skupnosti. Za spodbujanje uporabe pametnih sistemov in digitalnih rešitev v grajenem okolju bi bilo treba zagotoviti ciljno usmerjene spodbude. To ponuja nove priložnosti za prihranke energije, saj se porabnikom zagotavljajo točnejše informacije o njihovih vzorcih porabe, upravljavcu sistema pa omogoča učinkovitejše upravljanje omrežja.
- (30) Indikator pripravljenosti na pametne sisteme bi bilo treba uporabljati za merjenje zmogljivosti stavb za uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter elektronskih sistemov, s katerimi bi se delovanje stavb prilagodilo potrebam stanovalcev in omrežju ter bi se izboljšala energetska in celotna učinkovitost stavb. Indikator pripravljenosti na pametne sisteme bi moral povečati ozaveščenost lastnikov stavb in stanovalcev o vrednosti avtomatizacije stavbe in elektronskega spremljanja tehničnih stavbnih sistemov, pri stanovalcih pa vzbuditi zaupanje glede dejanskih prihrankov, ki se dosežejo s temi novimi izboljšanimi funkcijami. Uporaba sheme za razvrščanje stavb glede na pripravljenost na pametne sisteme bi morala biti za države članice neobvezna.

- (31) Za prilagoditev Direktive 2010/31/EU tehničnemu napredku bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte za dopolnitev navedene direktive z določitvijo opredelitve indikatorja pripravljenosti na pametne sisteme in določitvijo metodologije za njegov izračun. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje¹. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki držav članic, njihuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (32) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja Direktive 2010/31/EU, kakor je spremenjena s to direktivo, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila glede modalitet za neobvezno skupno shemo Unije za razvrščanje stavb glede na pripravljenost na pametne sisteme. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta².

¹ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

² Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (33) Da se pri prenovi stavb zagotovi čim boljša uporaba finančnih ukrepov, povezanih z energetske učinkovitostjo, bi morali biti ti ukrepi povezani s kakovostjo prenovitvenih del z vidika zelenih ali doseženih prihrankov energije. Zato bi morali biti ti ukrepi povezani z učinkovitostjo opreme ali materialov, uporabljenih za prenovo, z ravno certifikacije ali kvalifikacij inštalaterja, z energetske pregledom ali z izboljšanjem, doseženim s takšno prenovo, kar bi bilo treba ugotavljati s primerjavo energetskih izkaznic, izdanih pred prenovo in po njej, in sicer z uporabo standardnih vrednosti ali z drugo pregledno in sorazmerno metodo.
- (34) Sedanje neodvisne sisteme nadzora energetskih izkaznic je mogoče uporabljati pri preverjanju skladnosti in bi jih bilo treba še okrepiti, da se zagotovi dobra kakovost izkaznic. Kadar neodvisen sistem nadzora energetskih izkaznic dopolnjuje neobvezna podatkovna zbirka, ki je Direktiva 2010/31/EU, kakor je spremenjena s to direktivo, sicer ne zahteva, se lahko uporablja za preverjanje skladnosti in pripravo statistike za regionalni ali nacionalni stavbni fond. Potrebni so visokokakovostni podatki o stavbnem fondu, ki bi jih lahko delno zagotovile podatkovne zbirke o energetskih izkaznicah, ki jih skoraj vse države članice trenutno razvijajo in upravljajo.

- (35) Iz ocene učinka Komisije izhaja, da so določbe v zvezi s pregledi ogrevalnih in klimatskih sistemov neučinkovite, saj začetne in trajne učinkovitosti teh tehničnih sistemov ne zagotavljajo dovolj uspešno. Premalo pozornosti se danes posveča celo poceni tehničnim rešitvam za energetske učinkovitost, ki imajo zelo kratka amortizacijska obdobja, kot sta hidravlično uravnoteženje ogrevalnega sistema in vgradnja ali zamenjava termostatskih kontrolnih ventilov. Določbe o pregledih bi bilo treba spremeniti zaradi zagotavljanja boljših rezultatov pregledov. S temi spremembami bi morali biti v preglede vključeni zlasti sistemi centralnega ogrevanja in klimatski sistemi, tudi kadar so navedeni sistemi kombinirani s prezračevalnimi sistemi. S temi spremembami bi morali biti izvzeti manjši ogrevalni sistemi, kot so električni grelci in peči na les, kadar v skladu z Direktivo 2010/31/EU, kakor je spremenjena s to direktivo, ne dosežajo praga za pregled.
- (36) Pri izvajanju pregledov in za doseganje načrtovanih izboljšav energetske učinkovitosti stavb v praksi bi moral biti cilj izboljšati dejansko energetske učinkovitost ogrevalnih sistemov, klimatskih sistemov in prezračevalnih sistemov v dejanskih pogojih uporabe. Na dejansko učinkovitost takšnih sistemov vpliva energija, ki se uporablja v dinamično spremenljivih tipičnih ali povprečnih pogojih obratovanja. Takšni pogoji zahtevajo večinoma le del nazivne izhodne zmogljivosti, zaradi česar bi morali pregledi ogrevalnih sistemov, klimatskih sistemov in prezračevalnih sistemov vključevati oceno ustreznih zmogljivosti opreme, in sicer za izboljšanje učinkovitosti sistema v spremenljivih pogojih, kot so pogoji obratovanja pri delni obremenitvi.

- (37) Avtomatizacija stavb in elektronsko spremljanje tehničnih stavbnih sistemov sta se izkazala za učinkovito nadomestilo za preglede, zlasti pri velikih sistemih, ter imata velik potencial za stroškovno učinkovite in znatne prihranke energije tako za porabnike kot za podjetja. Namestitev takšne opreme bi bilo treba šteti kot stroškovno najučinkovitejšo alternativo pregledom v velikih nestanovanjskih in večstanovanjskih stavbah, ki so dovolj velike, da omogočajo amortizacijo v manj kot treh letih, saj omogoča ukrepanje na podlagi zagotovljenih informacij, s čimer se sčasoma zagotovijo prihranki energije. Pri namestitvah sistemov manjšega obsega bi morala dokumentacija o učinkovitosti sistema, ki jo pripravijo inštalaterji, pripomoči k preverjanju skladnosti z minimalnimi zahtevami za vse tehnične stavbne sisteme.
- (38) Trenutno možnost držav članic, da izberejo ukrepe, ki temeljijo na svetovanju kot alternativni pregledu ogrevalnih sistemov, klimatskih sistemov, sistemov za kombinirano ogrevanje in prezračevanje ter sistemov za kombinirano klimatizacijo in prezračevanje, je treba ohraniti, in sicer pod pogojem, da je celotni učinek dokumentiran – s predložitvijo poročila Komisiji – kot enakovreden učinku pregleda pred uporabo teh ukrepov.

- (39) Izvajanje rednih shem pregledov za ogrevalne in klimatske sisteme v skladu z Direktivo 2010/31/EU je od držav članic in zasebnega sektorja terjalo precejšen upravni in finančni vložek, vključno za usposabljanje in akreditacijo strokovnjakov, zagotavljanje kakovosti in nadzora ter stroške pregledov. Državam članicam, ki so sprejele potrebne ukrepe za uvedbo rednih pregledov in ki izvajajo učinkovite sheme pregledov, se lahko zdi ustrezno, da takšne sheme še naprej izvajajo, tudi za manjše ogrevalne in klimatske sisteme. V takšnih primerih ne bi smelo biti obvezno, da države članice Komisijo uradno obvestijo o teh strožjih zahtevah.
- (40) Brez poseganja v možnost odločitve držav članic, da uporabljajo sklop standardov, ki se nanašajo na energetska učinkovitost stavb in so razviti na podlagi mandata Komisije M/480 Evropskemu odboru za standardizacijo (CEN), bi imela priznavanje in promocija teh standardov po državah članicah pozitiven učinek na izvajanje Direktive 2010/31/EU, kakor je spremenjena s to direktivo.

- (41) V Priporočilu Komisije (EU) 2016/1318¹ o stavbah s skoraj nično porabo energije je predstavljeno, kako bi lahko izvajanje Direktive 2010/31/EU hkrati zagotovilo preoblikovanje stavbnega fonda in prehod na bolj trajnostno oskrbo z energijo, ki podpira tudi strategijo za ogrevanje in hlajenje. Za zagotovitev ustreznega izvajanja bi bilo treba posodobiti splošni okvir za izračun energetske učinkovitosti stavb in spodbujati večjo učinkovitost ovoja stavbe ter se pri tem nasloniti na delo, ki ga je opravil CEN na podlagi mandata Komisije M/480. Države članice se lahko odločijo, da to nadalje dopolnijo z dodatnimi numeričnimi indikatorji, na primer za skupno porabo energije ali emisije toplogrednih plinov celotne stavbe.
- (42) Ta direktiva državam članicam ne bi smela preprečevati, da za stavbe in elemente stavb določijo ambicioznejše zahteve glede energetske učinkovitosti, kolikor so takšne zahteve skladne s pravom Unije. Možnost, da te zahteve v določenih okoliščinah omejujejo namestitev ali uporabo izdelkov, za katere se uporablja druga veljavna harmonizacijska zakonodaja Unije, če takšne zahteve ne bi povzročile neupravičenih tržnih ovir, je skladna s cilji direktiv 2010/31/EU in 2012/27/EU.

¹ Priporočilo Komisije (EU) 2016/1318 z dne 29. julija 2016 o smernicah za spodbujanje stavb s skoraj nično porabo energije in najboljših praks, da se zagotovi, da bodo do leta 2020 vse nove stavbe stavbe s skoraj nično porabo energije (UL L 208, 2.8.2016, str. 46).

- (43) Ker cilja te direktive, namreč zmanjšanja energije, potrebne za zadovoljevanje potreb po energiji, povezanih z običajno uporabo stavb, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi zagotovljene usklajenosti skupnih ciljev, razumevanja in skupnega političnega ukrepanja lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (44) Ta direktiva v celoti spoštuje nacionalne posebnosti držav članic, razlike med njimi in njihove pristojnosti v skladu s členom 194(2) PDEU. Poleg tega je cilj te direktive omogočiti izmenjavo najboljših praks, da bi olajšali prehod na visoko energetske učinkovite stavbni fond v Uniji.
- (45) V skladu s Skupno politično izjavo držav članic in Komisije z dne 28. septembra 2011 o obrazložitvenih dokumentih¹ se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih bo pojasnjeno razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takih dokumentov v primeru te direktive upravičeno.
- (46) Direktivi 2010/31/EU in 2012/27/EU bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

STA SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

¹ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

Člen 1
Spremembe Direktive 2010/31/EU

Direktiva 2010/31/EU se spremeni:

(1) člen 2 se spremeni:

(a) točka 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. ‚tehnični stavbni sistem‘ pomeni tehnično opremo stavbe ali stavbne enote, ki omogoča ogrevanje in hlajenje prostorov, prezračevanje, sanitarno toplo vodo, vgrajeno razsvetljavo, avtomatizacijo in nadzor stavbe, proizvodnjo električne energije na kraju samem ali kombinacijo navedenega, vključno s tistimi sistemi, ki uporabljajo energijo iz obnovljivih virov;“;

(b) vstavi se naslednja točka:

„3a. ‚sistem za avtomatizacijo in nadzor stavb‘ pomeni sistem, ki vključuje vse proizvode, programsko opremo in inženirske storitve, ki lahko s samodejnim nadzorom in omogočanjem ročnega upravljanja tehničnih stavbnih sistemov podpirajo energetske učinkovito, gospodarno in varno delovanje teh tehničnih stavbnih sistemov;“;

(c) vstavijo se naslednje točke:

„15a. ‚ogrevalni sistem‘ pomeni kombinacijo komponent, potrebnih za določeno izvedbo obdelave zraka v zaprtih prostorih, s katero se dvigne temperatura;

15b. ‚kurilna naprava‘ pomeni del ogrevalnega sistema, ki z enim ali več naslednjih procesov ustvarja koristno toploto:

(a) zgorevanje goriv, na primer v kotlu;

(b) učinek na podlagi Joulovega zakona, do katerega pride v grelnih elementih ogrevalnega sistema z električno upornostjo;

(c) zajemanje toplote iz okoliškega zraka, iz izpušnega zraka od prezračevanja, ali vodnih ali talnih virov toplote z uporabo toplotnih črpalk;

15c. ‚pogodbeno zagotavljanje prihranka energije‘ pomeni pogodbeno zagotavljanje prihranka energije, kot je opredeljeno v točki 27 člena 2 Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta*;

* Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L 315, 14.11.2012, str. 1).“;

(d) doda se naslednja točka:

20. „mikro izdvojeni sistem“ pomeni mikro izdvojeni sistem, kot je opredeljen v točki 27 člena 2 Direktive 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta*;

* Direktiva 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES (UL L 211, 14.8.2009, str. 55).“;

(2) vstavi se naslednji člen:

„Člen 2a

Dolgoročna strategija prenove

„1. Vsaka država članica določi dolgoročno strategijo prenove za podporo prenove nacionalnega fonda tako javnih kot zasebnih stanovanjskih in nestanovanjskih stavb v visoko energetske učinkovit in razogljičen stavbni fond do leta 2050, v okviru katere bo spodbujala stroškovno učinkovito preobrazbo obstoječih stavb v skoraj nič-energijske stavbe. Vsaka dolgoročna strategija prenove se predloži v skladu z veljavnimi obveznostmi načrtovanja in poročanja ter obsega:

(a) pregled nacionalnega stavbnega fonda, ki – kakor je primerno – temelji na statističnem vzorčenju in pričakovanem deležu prenovljenih stavb v letu 2020;

- (b) opredelitev stroškovno učinkovitih pristopov k prenovi, ki je primerna vrsti stavb in podnebnemu pasu, ob upoštevanju morebitnih relevantnih sprožilnih točk, kjer je ustrezno, v življenjskem ciklu stavbe;
- (c) politike in ukrepe za spodbujanje stroškovno učinkovite temeljite prenove stavb, vključno s postopno temeljito prenovo, in v podporo ciljnim stroškovno učinkovitim ukrepom in prenovi, na primer z uvedbo neobvezne sheme načrtov za prenovo stavbe;
- (d) pregled politik in ukrepov za načrtno obravnavo segmentov nacionalnega stavbnega fonda z najslabšo energetske učinkovitostjo, dajem razdeljenih spodbud in nedelovanja trga ter opis relevantnih nacionalnih ukrepov za zmanjšanje energetske revščine;
- (e) politike in ukrepe za vse javne stavbe;
- (f) pregled nacionalnih pobud za spodbujanje pametnih tehnologij ter dobro povezanih stavb in skupnosti, pa tudi spretnosti in znanj ter izobraževanja v gradbenem sektorju in sektorju energetske učinkovitosti, ter
- (g) z dokazi podprto oceno pričakovanih prihrankov energije in širših koristi, kot so denimo koristi za zdravje, varnost in kakovost zraka.

2. Vsaka država članica v svoji dolgoročni strategiji prenove določi časovni načrt z ukrepi in na nacionalni ravni določenimi indikatorji za merjenje napredka, in sicer za doseganje dolgoročnega cilja zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v Uniji za 80–95 % do leta 2050 v primerjavi z letom 1990, da se zagotovi visoko energetska učinkovit in razogljičen nacionalni stavbni fond in da se prispeva k stroškovno učinkovitemu preoblikovanju obstoječih stavb v skoraj nič-energijske stavbe. Časovni načrt vsebuje okvirne mejnike za leta 2030, 2040 in 2050 ter navaja, kako ti mejniki prispevajo k doseganju ciljev Unije glede energetske učinkovitosti v skladu z Direktivo 2012/27/EU.
3. Države članice v podporo mobilizaciji naložb v prenovo, potrebno za doseganje ciljev iz odstavka 1, zagotovijo lažji dostop do ustreznih mehanizmov za:
 - (a) združevanje projektov, vključno z naložbenimi platformami ali skupinami, ter konzorcijev malih in srednjih podjetij, da bi vlagateljem omogočili dostop, potencialnim strankam pa ponudili rešitve v svežnju;
 - (b) zmanjševanje zaznanega tveganja operacij za energetska učinkovitost za vlagatelje in zasebni sektor;
 - (c) uporabo javnega financiranja za pridobivanje dodatnih naložb zasebnega sektorja ali obravnavo specifičnega nedelovanja trga;

- (d) usmerjanje naložb v energetske učinkovite fond javnih stavb v skladu s smernicami Eurostata, ter
 - (e) dostopna in pregledna svetovalna orodja, kot so točke „vse na enem mestu“ za porabnike in svetovalne službe na področju energije, o zadevnih prenovah za izboljšanje energetske učinkovitosti in finančnih instrumentih.
4. Komisija zbira in razširja – vsaj javnim organom – primere najboljših praks glede uspešnih javnih in zasebnih programov financiranja prenove za izboljšanje energetske učinkovitosti ter informacije o shemah za združevanje majhnih projektov prenov za izboljšanje energetske učinkovitosti. Poleg tega opredeli in razširja primere najboljših praks glede finančnih spodbud za prenovo z vidika porabnika, pri čemer upošteva, da se stroškovna učinkovitost med državami članicami razlikuje.
5. Preden vsaka država članica Komisiji predloži svojo dolgoročno strategijo prenove, o njej opravi javno posvetovanje, ki služi kot prispevek k oblikovanju te strategije. Vsaka država članica svoji dolgoročni strategiji prenove priloži povzetek rezultatov svojega javnega posvetovanja.

Vsaka država članica na vključujoč način določi modalitete za posvetovanje, ki se opravi med izvajanjem njene dolgoročne strategije prenove.

6. Vsaka država članica svoji dolgoročni strategiji prenove priloži podrobnosti o izvajanju svoje najnovejše dolgoročne strategije prenove, vključno z načrtovanimi politikami in ukrepi.
7. Vsaka država članica lahko v svoji dolgoročni strategiji prenove obravnava požarno varnost in tveganja, povezana z močno potresno dejavnostjo, ki vplivajo na prenove za izboljšanje energetske učinkovitosti in življenjsko dobo stavb.“;

(3) člen 6 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 6

Nove stavbe

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da nove stavbe izpolnjujejo minimalne zahteve glede energetske učinkovitosti, določene v skladu s členom 4.
2. Države članice pred začetkom gradnje novih stavb zagotovijo, da se upošteva tehnična, okoljska in ekonomska smotrnost visoko zmogljivih alternativnih sistemov, če so razpoložljivi.“;

(4) v členu 7 se peti odstavek nadomesti z naslednjim:

„Države članice spodbujajo, da se pri večjih prenovah stavb upoštevajo visoko učinkoviti alternativni sistemi, če je to tehnično, funkcionalno in ekonomsko izvedljivo, ter obravnavajo vprašanja zdravih notranjih klimatskih pogojev, požarne varnosti in tveganj, povezanih z močno potresno dejavnostjo.“;

(5) člen 8 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 8

Tehnični stavbni sistemi, elektromobilnost in indikator pripravljenosti na pametne sisteme

1. Države članice z namenom čim boljše energijske izrabe tehničnih stavbnih sistemov določijo zahteve za sisteme glede celotne energetske učinkovitosti, pravilne namestitve, ustrezne velikosti, prilagoditve in nadzora tehničnih stavbnih sistemov, ki se namestijo v obstoječe stavbe. Države članice lahko te zahteve uporabljajo tudi za sisteme v novih stavbah.

Zahteve za sisteme se določijo za nove tehnične stavbne sisteme, njihovo zamenjavo in nadgradnjo, uporabljajo pa se, če so tehnično, ekonomsko in funkcionalno izvedljive.

Države članice zahtevajo, da so nove stavbe, kadar je to tehnično in ekonomsko izvedljivo, opremljene z napravami za samoregulacijo za ločeno uravnavanje temperature v vsakem prostoru ali, kjer je utemeljeno, v določeni ogrevani coni stavbne enote. Kar zadeva obstoječe stavbe, se namestitev takih naprav za samoregulacijo zahteva ob zamenjavi kurilnih naprav, kadar je to tehnično in ekonomsko izvedljivo.

2. Kar zadeva nove nestanovanjske stavbe in nestanovanjske stavbe, ki so v postopku večje prenove, ki imajo več kot deset parkirnih mest, države članice zagotovijo namestitev najmanj enega polnilnega mesta v smislu Direktive 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta^{*} in infrastrukture za napeljavo vodov, tj. vodov za električne kable, za vsaj eno na vsakih pet parkirnih mest, da tako omogočijo kasnejšo namestitev polnilnih mest za električna vozila, kadar:
 - (a) je parkirišče znotraj stavbe in v primeru večjih prenov prenovitvena dela zajemajo parkirišče ali električno infrastrukturo stavbe, ali
 - (b) je parkirišče neposredno ob stavbi in v primeru večjih prenov prenovitvena dela zajemajo parkirišča ali električno infrastrukturo parkirišča.

Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu do 1. januarja 2023 poroča o potencialnem prispevku stavbne politike Unije k spodbujanju elektromobilnosti, in po potrebi v zvezi s tem predlaga ukrepe.

3. Države članice določijo zahteve za namestitev najmanjšega števila polnilnih mest za vse nestanovanjske stavbe z več kot dvajsetimi parkirnimi mesti do 1. januarja 2025.
4. Države članice se lahko odločijo, da ne določijo ali uveljavijo zahtev iz odstavkov 2 in 3 za stavbe v lasti in uporabi malih in srednjih podjetij, kot so opredeljena v naslovu I Priloge k Priporočilu Komisije 2003/361/ES**.
5. Kar zadeva nove stanovanjske stavbe in stanovanjske stavbe, ki so v postopku večje prenove, ki imajo več kot deset parkirnih mest, države članice zagotovijo namestitev infrastrukture za napeljavo vodov, tj. vodov za električne kable, za vsako parkirno mesto, da tako omogočijo kasnejšo namestitev polnilnih mest za električna vozila, kadar:
 - (a) je parkirišče znotraj stavbe in v primeru večjih prenov prenovitvena dela zajemajo parkirišča ali električno infrastrukturo stavbe, ali

- (b) je parkirišče neposredno ob stavbi in v primeru večjih prenov prenovitvena dela zajemajo parkirišča ali električno infrastrukturo parkirišča.
6. Države članice se lahko odločijo, da se odstavki 2, 3 in 5 ne uporabljajo za posebne kategorije stavb, kadar:
- (a) so bile glede odstavkov 2 in 5 zahteve za gradbeno dovoljenje ali enakovredne zahteve vložene do ... [32 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive o spremembi];
 - (b) bi bila potrebna infrastruktura za napeljavo vodov odvisna od mikro izdvojenih sistemov ali se stavbe nahajajo v najbolj oddaljenih regijah v smislu člena 349 PDEU, če bi to znatno otežilo delovanje lokalnega energetskega sistema in ogrozilo stabilnost lokalnega omrežja;
 - (c) stroški polnjenja in infrastrukture za napeljavo vodov presegajo 7 % skupnih stroškov večje prenove stavbe;
 - (d) za javno stavbo že veljajo primerljive zahteve, ki izhajajo iz prenosa Direktive 2014/94/EU.

7. Države članice določijo ukrepe za poenostavitev nameščanja polnilnih mest v novih in obstoječih stanovanjskih in nestanovanjskih stavbah ter obravnavajo morebitne regulativne ovire, vključno s postopki za izdajo dovoljenj in odobritev, brez poseganja v pravo o lastninskopravnih in najemnih razmerjih držav članic.
8. Države članice upoštevajo potrebo po usklajenih stavbnih politikah, mehki in zeleni mobilnosti ter urbanističnem načrtovanju.
9. Države članice zagotovijo, da se po namestitvi, zamenjavi ali nadgradnji tehničnega stavbnega sistema opravi ocena celotne energetske učinkovitosti spremenjenega dela in, kjer je ustrezno, celotnega spremenjenega sistema. Rezultati se dokumentirajo ter posredujejo lastniku stavbe, tako da ostanejo na voljo in se lahko uporabijo za preverjanje skladnosti z minimalnimi zahtevami v skladu z odstavkom 1 tega člena in izdajo energetskih izkaznic. Države članice brez poseganja v člen 12 odločijo, ali bodo zahtevale izdajo nove energetske izkaznice.
10. Komisija do 31. decembra 2019 sprejme delegirani akt v skladu s členom 23, s katerim to direktivo dopolni z vzpostavitvijo neobvezne skupne sheme Unije za razvrščanje stavb glede na pripravljenost na pametne sisteme. Razvrščanje temelji na oceni zmogljivosti stavbe ali stavbne enote, da prilagodi svoje delovanje potrebam stanovalca in omrežju ter izboljša svojo energetske in celotno učinkovitost.

V neobvezni skupni shemi Unije za razvrščanje stavb glede na pripravljenost na pametne sisteme se v skladu s Prilogo Ia:

- (a) določi opredelitev indikatorja pripravljenosti na pametne sisteme in
- (b) določi metodologija za izračun tega indikatorja.

11. Komisija do 31. decembra 2019 in po posvetovanju z ustreznimi deležniki sprejme izvedbeni akt, v katerem se podrobno opredeli tehnične modalitete za učinkovito izvajanje sheme iz odstavka 10 tega člena, pa tudi časovni načrt za nezavezujočo testno fazo na nacionalni ravni, in se pojasni, kako ta shema dopolnjuje energetske izkaznice iz člena 11.

Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 26(3).

* Direktiva 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva (UL L 307, 28.10.2014, str. 1).

** Priporočilo Komisije z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).“;

(6) v členu 10 se odstavek 6 nadomesti z naslednjim:

„6. Države članice svoje finančne ukrepe za izboljšavo energetske učinkovitosti pri prenovi stavb povežejo z zelenimi ali doseženimi prihranki energije, ki se ugotovijo na podlagi enega ali več naslednjih meril:

- (a) energetska učinkovitost opreme ali materiala za prenovo; v tem primeru opremo ali material za prenovo namesti ustrezno certificiran ali usposobljen inštalater;
- (b) standardne vrednosti za izračun prihrankov energije v stavbah;
- (c) izboljšanje, ki ga prinese takšna prenova in se ugotavlja s primerjavo energetskih izkaznic, izdanih pred prenovo in po njej;
- (d) rezultati energetskega pregleda;
- (e) rezultati druge ustrezne, pregledne in sorazmerne metode, ki pokaže izboljšanje energetske učinkovitosti.

6a. V podatkovnih zbirkah o energetskih izkaznicah se zbirajo podatki o izmerjeni ali izračunani porabi energije zajetih stavb, vključno vsaj z javnimi stavbami, ki jim je bila v skladu s členom 12 izdana energetska izkaznica, kot je določeno v členu 13.

6b. Vsaj zbirni anonimizirani podatki, skladni z zahtevami o varstvu podatkov na ravni Unije in nacionalni ravni, se dajo na zahtevo na voljo za statistične in raziskovalne namene ter lastniku stavbe.“;

(7) člena 14 in 15 se nadomestita z naslednjim:

„Člen 14

Pregled ogrevalnih sistemov

1. Države članice določijo potrebne ukrepe za uvedbo rednih pregledov dostopnih delov ogrevalnih sistemov ali sistemov za kombinirano ogrevanje in prezračevanje prostorov z nazivno izhodno močjo nad 70 kW, kot so kurilna naprava, nadzorni sistem in obtočne črpalke, ki se uporabljajo za ogrevanje stavb. Pregled vključuje oceno učinkovitosti in velikosti kurilne naprave v primerjavi z zahtevami v zvezi z ogrevanjem stavbe in, kjer je ustrezno, upošteva, ali lahko zmogljivosti ogrevalnega sistema ali sistema za kombinirano ogrevanje in prezračevanje prostorov optimizirajo njegovo učinkovitost pri tipičnih ali povprečnih pogojih obratovanja.

Kadar se ogrevalni sistem ali sistem za kombinirano ogrevanje in prezračevanje prostorov ali zahteve v zvezi z ogrevanjem stavbe po pregledu, opravljenem na podlagi tega odstavka, niso spremenile, se lahko države članice odločijo, da ne bodo zahtevale ponovne ocene velikosti kurilne naprave.

2. Tehnični stavbni sistemi, ki so izrecno zajeti v dogovorjenem merilu energetske učinkovitosti ali pogodbeni ureditvi, ki določa dogovorjeno raven izboljšave energetske učinkovitosti, kot je pogodbeno zagotavljanje prihranka energije, ali ki jih upravljajo operaterji komunalnih storitev ali omrežja in so zato predmet ukrepov za spremljanje učinkovitosti na strani sistema, so izvzeti iz zahtev iz odstavka 1, če je celotni učinek takšnega pristopa enakovreden učinku ukrepov iz odstavka 1.
3. Kot alternativo odstavku 1 in če je celotni učinek enakovreden učinku ukrepov iz odstavka 1, se lahko države članice odločijo za sprejetje ukrepov za zagotovitev svetovanja uporabnikom glede zamenjave kurilnih naprav, drugih sprememb ogrevalnega sistema ali sistema za kombinirano ogrevanje in prezračevanje prostorov ter alternativnih rešitev, da se oceni učinkovitost in ustreznost velikosti teh sistemov.

Pred uporabo alternativnih ukrepov iz prvega pododstavka tega odstavka vsaka država članica s predložitvijo poročila Komisiji dokumentira enakovrednost učinka navedenih ukrepov učinku ukrepov iz odstavka 1.

Takšno poročilo se predloži v skladu z veljavnimi obveznostmi načrtovanja in poročanja.

4. Države članice določijo zahteve za zagotovitev, da se, kadar je to tehnično in ekonomsko izvedljivo, nestanovanjske stavbe z nazivno izhodno močjo za ogrevalne sisteme ali sisteme za kombinirano ogrevanje in prezračevanje prostorov nad 290 kW do leta 2025 opremijo s sistemi za avtomatizacijo in nadzor stavb.

Sistemi za avtomatizacijo in nadzor stavb morajo biti sposobni:

- (a) stalno spremljati, beležiti in analizirati porabo energije ter omogočati prilagajanje porabe energije;
- (b) primerjati energetske učinkovitosti stavbe glede na referenčne vrednosti, odkrivati izgube učinkovitosti tehničnih stavbnih sistemov in obveščati osebe, ki so odgovorne za stavbo ali tehnično upravljanje stavbe, o možnostih za izboljšanje energetske učinkovitosti ter
- (c) omogočati komunikacijo s povezanimi tehničnimi stavbnimi sistemi in drugimi napravami v stavbi ter biti interoperabilni s tehničnimi stavbnimi sistemi med različnimi vrstami zaščitene tehnologij, naprav in proizvajalcev.

5. Države članice lahko določijo zahteve za zagotovitev, da se stanovanjske stavbe opremijo:
 - (a) s funkcijo stalnega elektronskega spremljanja, ki meri učinkovitost sistemov in lastnike ali upravljavce stavbe obvesti, ko se je občutno zmanjšala ter ko je sistem treba servisirati, in
 - (b) z učinkovitimi nadzornimi funkcijami, ki zagotavljajo optimalno proizvodnjo, distribucijo, shranjevanje in porabo energije.
6. Stavbe, ki so skladne z odstavkom 4 ali 5, so izvzete iz zahtev iz odstavka 1.

Člen 15

Pregled klimatskih sistemov

1. Države članice določijo potrebne ukrepe za uvedbo rednih pregledov dostopnih delov klimatskih sistemov ali sistemov za kombinirano klimatizacijo in prezračevanje z nazivno izhodno močjo nad 70 kW. Pregled vključuje oceno učinkovitosti in velikosti klimatskega sistema v primerjavi z zahtevami v zvezi s hlajenjem stavbe ter, kjer je ustrezno, upošteva, ali lahko zmogljivosti klimatskega sistema ali sistema za kombinirano klimatizacijo in prezračevanje optimizirajo njegovo učinkovitost pri tipičnih ali povprečnih pogojih obratovanja.

Kadar se klimatski sistem ali sistem za kombinirano klimatizacijo in prezračevanje ali zahteve v zvezi s hlajenjem stavbe po pregledu, opravljenem na podlagi tega odstavka, niso spremenile, se lahko države članice odločijo, da ne bodo zahtevale ponovne ocene velikosti klimatskega sistema.

Države članice, ki ohranijo strožje zahteve na podlagi člena 1(3), so izvzete iz obveznosti, da o njih uradno obvestijo Komisijo.

2. Tehnični stavbni sistemi, ki so izrecno zajeti v dogovorjenem merilu energetske učinkovitosti ali pogodbeni ureditvi, ki določa dogovorjeno raven izboljšave energetske učinkovitosti, kot je pogodbeno zagotavljanje prihranka energije, ali ki jih upravljajo operaterji komunalnih storitev ali omrežja in so zato predmet ukrepov za spremljanje učinkovitosti na strani sistema, so izvzeti iz zahtev iz odstavka 1, če je celotni učinek takšnega pristopa enakovreden učinku ukrepov iz odstavka 1.

3. Kot alternativo odstavku 1 in če je celotni učinek enakovreden učinku ukrepov iz odstavka 1, se lahko države članice odločijo za sprejetje ukrepov za zagotovitev svetovanja uporabnikom glede zamenjave klimatskih sistemov ali sistemov za kombinirano klimatizacijo in prezračevanje, drugih sprememb klimatskega sistema ali sistema za kombinirano klimatizacijo in prezračevanje ter alternativnih rešitev za oceno učinkovitosti in ustrezne velikosti teh sistemov.

Pred uporabo alternativnih ukrepov iz prvega pododstavka tega odstavka vsaka država članica s predložitvijo poročila Komisiji dokumentira enakovrednost učinka navedenih ukrepov učinku ukrepov iz odstavka 1.

Takšno poročilo se predloži v skladu z veljavnimi obveznostmi načrtovanja in poročanja.

4. Države članice določijo zahteve za zagotovitev, da se, kadar je to tehnično in ekonomsko izvedljivo, nestanovanjske stavbe z nazivno izhodno močjo za klimatske sisteme ali sisteme za kombinirano klimatizacijo in prezračevanje nad 290 kW do leta 2025 opremijo s sistemi za avtomatizacijo in nadzor stavb.

Sistemi za avtomatizacijo in nadzor stavb morajo biti sposobni:

- (a) stalno spremljati, beležiti in analizirati porabo energije ter omogočati prilagajanje porabe energije;
 - (b) primerjati energetske učinkovitosti stavbe glede na referenčne vrednosti, odkrivati izgube učinkovitosti tehničnih stavbnih sistemov in obveščati osebe, ki so odgovorne za stavbo ali tehnično upravljanje stavbe, o možnostih za izboljšanje energetske učinkovitosti ter
 - (c) omogočati komunikacijo s povezanimi tehničnimi stavbnimi sistemi in drugimi napravami v stavbi ter biti interoperabilni s tehničnimi stavbnimi sistemi med različnimi vrstami zaščitene tehnologij, naprav in proizvajalcev.
5. Države članice lahko določijo zahteve za zagotovitev, da se stanovanjske stavbe opremijo:
- (a) s funkcijo stalnega elektronskega spremljanja, ki meri učinkovitost sistemov in lastnike ali upravljavce stavbe obvesti, ko se je občutno zmanjšala ter ko je sistem treba servisirati, in
 - (b) z učinkovitimi nadzornimi funkcijami, ki zagotavljajo optimalno proizvodnjo, distribucijo, shranjevanje in porabo energije.

6. Stavbe, ki so skladne z odstavkom 4 ali 5, so izvzete iz zahtev iz odstavka 1.“;

(8) člen 19 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 19

Pregled

Komisija ob pomoči odbora, ustanovljenega v skladu s členom 26, najpozneje do 1. januarja 2017 pregleda to direktivo glede na izkušnje, pridobljene med njeno uporabo, ter napredek, dosežen med njeno uporabo, in po potrebi poda predloge.

Komisija v okviru tega pregleda preuči, kako bi lahko države članice v okviru stavbne politike Unije in politike Unije glede energetske učinkovitosti uporabljale celovite pristope na ravni okrožja ali sošeske, pri tem pa zagotovile, da bi vsaka stavba izpolnjevala minimalne zahteve glede energetske učinkovitosti, na primer s shemami celovitih prenov, ki se namesto za eno samo stavbo uporabljajo za več stavb v določenem prostorskem okviru.

Komisija zlasti oceni potrebo po dodatnem izboljšanju energetskih izkaznic v skladu s členom 11.“;

(9) vstavi se naslednji člen:

„Člen 19a

Študija izvedljivosti

Komisija pred letom 2020 opravi študijo izvedljivosti, v kateri pojasni možnosti in časovni okvir za uvedbo pregleda samostojnih prezračevalnih sistemov in neobveznega načrta za prenovo stavbe, ki dopolnjuje energetske izkaznice, da bi zagotovila dolgoročen postopen časovni načrt za prenovo določene stavbe, temelječ na merilih kakovosti, po opravljenem energetskem pregledu ter v katerem so opisani ustrezni ukrepi in prenovitvena dela, ki bi lahko izboljšali energetska učinkovitost;“;

(10) v členu 20(2) se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice lastnikom ali najemnikom stavb zlasti zagotovijo informacije o energetskih izkaznicah, tudi o njihovem namenu in ciljih, o stroškovno učinkovitih ukrepih ter po potrebi o finančnih instrumentih, da bi se izboljšala energetska učinkovitost stavbe, ter o zamenjavi kotlov na fosilna goriva z bolj trajnostnimi alternativami. Države članice zagotovijo informacije prek dostopnih in preglednih svetovalnih orodij, kot so svetovanje v zvezi s prenovo in točke ,vse na enem mestu“;“;

(11) člen 23 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 23

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 5, 8 in 22 se prenese na Komisijo za obdobje pet let od ... [datum začetka veljavnosti te direktive o spremembi]. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.
3. Prenos pooblastila iz členov 5, 8 in 22 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši datum, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi členov 5, 8 in 22, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.“;

(12) člena 24 in 25 se črtata;

(13) člen 26 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 26

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.
 3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.“;
- (14) priloge se spremenijo v skladu s Prilogo k tej direktivi.

Člen 2

Sprememba Direktive 2012/27/EU

Člen 4 Direktive 2012/27/EU se nadomesti z naslednjim:

„Člen 4

Prenova stavb

Prva različica dolgoročnih strategij držav članic za spodbujanje naložb v prenovo nacionalnega fonda tako javnih kot zasebnih stanovanjskih in poslovnih zgradb se objavi do 30. aprila 2014 in nato posodablja vsaka tri leta ter predloži Komisiji v okviru nacionalnih akcijskih načrtov za energetska učinkovitost.“

Člen 3

Prenos

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do ... [20 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive o spremembi]. Komisiji takoj sporočilo besedilo teh predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Vključijo tudi izjavo, da se v obstoječih zakonih in drugih predpisih, ki prenašajo Direktivo 2010/31 EU ali Direktivo 2012/27/EU, sklicevanja štejejo kot sklicevanja na navedeni direktivi, kakor sta spremenjeni s to direktivo. Način sklicevanja in obliko izjave določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 4
Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 5
Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V ...,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

PRILOGA

Priloge k Direktivi 2010/31/EU se spremenijo:

(1) Priloga I k Direktivi 2010/31/EU se spremeni:

(a) točka 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Energetska učinkovitost stavbe se določi na podlagi izračunane ali dejanske porabe energije ter odraža njeno običajno porabo energije za ogrevanje prostorov, hlajenje prostorov, sanitarno toplo vodo, prezračevanje, vgrajeno razsvetljavo in druge tehnične stavbne sisteme.

Energetska učinkovitost stavbe se izrazi z numeričnim indikatorjem porabe primarne energije v kWh/m² na leto za namene energetskih izkaznic in skladnosti z minimalnimi zahtevami glede energetske učinkovitosti.

Metodologija za določitev energetske učinkovitosti stavbe mora biti pregledna in odprta za inovacije.

Države članice opišejo svojo nacionalno metodologijo izračuna na podlagi nacionalnih prilog k poglavitnim standardom, in sicer ISO 52000-1, 52003-1, 52010-1, 52016-1 in 52018-1, ki so bili oblikovani na podlagi mandata M/480, podeljenega Evropskemu odboru za standardizacijo (CEN). Ta določba ne pomeni pravne kodifikacije navedenih standardov.“;

(b) točka 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Za zagotavljanje optimalnih ravni zdravja, kakovosti zraka v zaprtih prostorih in udobja, ki jih opredelijo države članice na nacionalni ali regionalni ravni, se izračunajo energetske potrebe za ogrevanje prostorov, hlajenje prostorov, sanitarno toplo vodo, prezračevanje, razsvetljavo in druge tehnične stavbne sisteme.

Izračun primarne energije temelji na faktorjih primarne energije ali utežnih faktorjih na nosilec energije, ki lahko temelji na ponderiranem nacionalnem, regionalnem ali lokalnem letnem, lahko pa tudi sezonskem ali mesečnem povprečju ali podrobnejših informacijah, ki so na voljo za posamezen daljinski sistem.

Faktorje primarne energije ali utežne faktorje opredelijo države članice. Slednje pri uporabi teh faktorjev za izračun energetske učinkovitosti zagotovijo, da se upošteva optimalna energetska učinkovitost ovoja stavbe.

Države članice lahko pri izračunu faktorjev primarne energije za namene izračunavanja energetske učinkovitosti stavb upoštevajo obnovljive vire energije, dobavljene prek nosilca energije, in obnovljive vire energije, ki se proizvedejo in uporabijo na kraju samem, pod pogojem, da to velja brez diskriminacije.“;

(c) vstavi se naslednja točka:

„2a. Za namen prikaza energetske učinkovitosti stavbe lahko države članice opredelijo dodatne numerične indikatorje za skupno porabo primarne energije iz neobnovljivih in obnovljivih virov ter za proizvedene emisije toplogrednih plinov v kg CO₂ eq/m² na leto.“;

(d) v točki 4 se uvodno besedilo nadomesti z naslednjim:

„4. Upošteva se pozitivni vpliv naslednjih vidikov:“;

(2) vstavi se naslednja priloga:

„PRILOGA IA

SKUPNI SPLOŠNI OKVIR ZA RAZVRŠČANJE STAVB GLEDE NA PRIPRAVLJENOST NA PAMETNE SISTEME

1. Komisija določi opredelitev indikatorja pripravljenosti na pametne sisteme in metodologijo za njegov izračun, da bi se ocenile zmogljivosti stavbe ali stavbne enote za prilagoditev njenega delovanja potrebam stanovalca in omrežja ter za izboljšanje njene energetske in celotne učinkovitosti.

Indikator pripravljenosti na pametne sisteme zajema elemente za večje prihranke energije, uporabo referenčnih vrednosti in prilagodljivost, izboljšane funkcionalnosti in zmogljivosti, ki izhajajo iz več med seboj povezanih in pametnih naprav.

Pri metodologiji se upoštevajo elementi, kot so pametni števcji, avtomatizacija stavb in nadzorni sistemi, naprave za samoregulacijo za uravnavanje temperature zraka v zaprtih prostorih, vgrajeni gospodinjski aparati, polnilna mesta za električna vozila, shranjevanje energije ter podrobne funkcionalnosti, in njihova interoperabilnost kot tudi koristi za notranje klimatske pogoje, energetska učinkovitost, ravni učinkovitosti in omogočeno prilagodljivost.

2. Metodologija se opira na tri ključne funkcionalnosti stavbe in njenih tehničnih stavbnih sistemov:
 - (a) sposobnost ohranjanja energetske učinkovitosti in delovanja stavbe s prilagoditvijo porabe energije, na primer s porabo energije iz obnovljivih virov;
 - (b) sposobnost prilagoditve načina delovanja glede na potrebe stanovalca ob ustreznem upoštevanju razpoložljivosti prijaznosti do uporabnika, ohranjanje zdravih notranjih klimatskih pogojev in sposobnost poročanja o porabi energije ter
 - (c) prilagodljivost skupnih potreb stavbe po električni energiji, vključno z njeno sposobnostjo, da omogoči udeležbo pri aktivnem in pasivnem ter implicitnem in eksplicitnem odzivu na povpraševanje, glede na omrežje, na primer s prilagodljivostjo in zmožnostjo prenosa obremenitve.

3. Pri metodologiji se lahko upoštevata še:
 - (a) interoperabilnost sistemov (pametni števcji, avtomatizacija stavb in nadzorni sistemi, vgrajeni gospodinjski aparati, naprave za samoregulacijo za uravnavanje temperature zraka v zaprtih prostorih v stavbi ter senzorji za merjenje kakovosti zraka v zaprtih prostorih in prezračevalne naprave) in

- (b) pozitiven vpliv obstoječih komunikacijskih omrežij, predvsem obstoj stavbne fizične infrastrukture, primerne za visoke hitrosti, kot je prostovoljna oznaka „pripravljeno za širokopasovno povezavo“ ter obstoj dostopne točke v večstanovanjskih stavbah v skladu s členom 8 Direktive 2014/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta*.
4. Metodologija ne sme negativno vplivati na obstoječe nacionalne sheme certificiranja energetske učinkovitosti in temelji na s tem povezanih pobudah na nacionalni ravni, pri čemer upošteva načelo lastništva stanovalca, varstvo podatkov, zasebnost in varnost v skladu z ustreznim pravom Unije o varstvu podatkov in zasebnosti ter najboljšimi razpoložljivimi tehnikami za kibernetiko varnost.
5. Metodologija določa najustreznejši format parametra indikatorja pripravljenosti na pametne sisteme ter mora biti preprosta, pregledna in enostavno razumljiva za porabnike, lastnike, vlagatelje ter udeležence na trgu odziva na povpraševanje.

* Direktiva 2014/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti (UL L 155, 23.5.2014, str. 1).“;

(3) Priloga II se spremeni:

(a) v točki 1 se prvi odstavek nadomesti z naslednjim:

„Pristojni organi ali telesa, na katera so pristojni organi prenesli pristojnost za izvajanje neodvisnih nadzornih sistemov, opravijo naključni izbor med vsemi letno izdanimi energetske izkaznicami in jih preverijo. Vzorec mora biti dovolj velik, da se zagotovi statistično pomembne rezultate glede skladnosti.“;

(b) doda se naslednja točka:

„3. Kadar se v podatkovno zbirko vnesejo informacije, se nacionalnim organom omogoči, da za namene spremljanja in preverjanja identificirajo avtorja vnosa.“.
